

CIDDC Moldova

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova

Nr. 1, 2008 / 18 septembrie 2008

Buletin electronic al Grupului de Lucru al Copiilor pentru
Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova

„Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova” este editat prin contribuția celor 26 de copii din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Inițiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, cu sprijinul acordat de **Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Fundația SOROS Moldova.**

Opiniile exprimate aici nu reflectă neapărat punctele de vedere sau politicile agențiilor finanțatoare. Subiectele pot fi liber reproduse, cu indicarea sursei.

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului

Str. E. Coca 15, Chișinău, MD 2008, Moldova

Tel./fax: 72.65.98, 74.78.13

E-mail: ciddc@yahoo.com, monitor.childrights@gmail.com

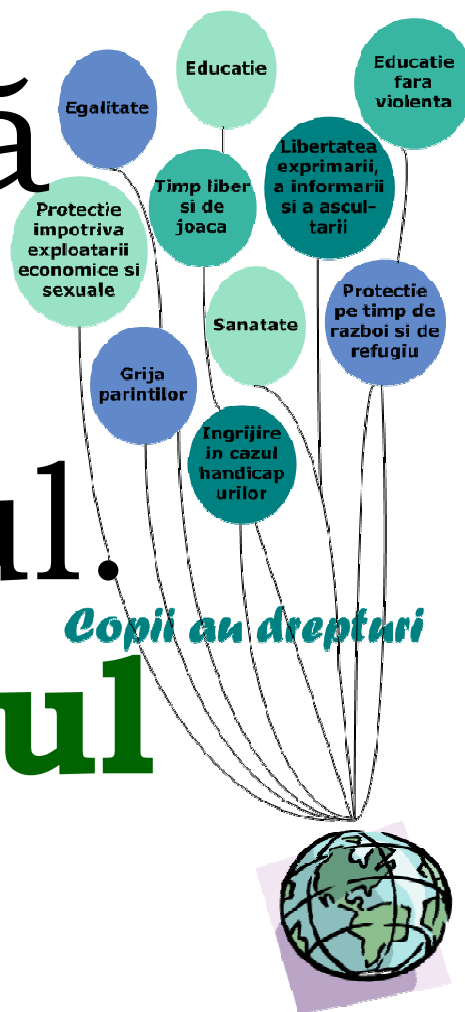
Web: <http://www.childrights.md>

În acest număr al „Monitorului Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova” puteți citi:

- „În Moldova toate lucrurile trebuie SĂ ÎNCEAPĂ CU DREPTUL. Cu DREPTUL COPILULUI” – mesajul Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova.
- „Copiii cer ajutorul autorităților” la EuTV – un subiect televizat care a fost accesat în 2 zile de 7 662 de ori pe Internet.
- Media despre Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova: <http://cimisia.wordpress.com/>, INFO-PRIM Neo, UNIMEDIA.MD, FLUX STUDENTUL, DREPTUL, FLORILE DALBE, UN in MOLDOVA MAGAZINE
- FIECARE COPIL este IMPORTANT! Articol de Ana TULGARA, Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului (GLCMDC)
- Cristina CHIRILĂ (GLCMDC) a acordat un interviu publicației „EXPRESUL DE UNGHENI”
- Elena CONIUHOV (GLCMDC): „Cea mai gravă și actuală problemă a TINERILOR este...”
- COPIII SUFERĂ, dacă le sunt încălcate DREPTURILE. Articol de Alina POROMBRICA (GLCMDC)

- Report Reveals “LIFE THROUGH CHILDREN’S EYES”. Moldovan Children Compile Document About Their Rights / „VIAȚA ÎN OCHII COPILULUI”. Copiii din Moldova au lansat primul lor raport despre respectarea drepturilor copilului
- Lecturi
- Adrese
- Jocuri

În Moldova toate lucrurile trebuie să înceapă cu dreptul. Cu **dreptul** **copilului**

„ÎN MOLDOVA TOATE LUCRURILE TREBUIE SĂ ÎNCEAPĂ CU DREPTUL. CU DREPTUL COPILULUI”

Este mesajul transmis autorităților și comunităților din Moldova de către copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova.

78 de istorii despre nerespectarea drepturilor copilului în comunitățile din Moldova au fost prezentate de cei 26 de copii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului, în cadrul atelierului organizat, la Chișinău, între 28 și 30 august 2008, de către Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC).

În cadrul acestui atelier copiii au discutat, cu ajutorul unor experți-adulți, despre cum să-și facă mai bine auzită vocea, iar informațiile colectate de la formarea grupului în iulie curent să ajungă în atenția Guvernului, Ministerelor, autorităților locale și altor mături influenți, astfel încât toate deciziile și politicile acestora să înceapă cu dreptul – cu dreptul copilului.

Copiii-experti în drepturile copilului au exersat în timpul sesiunilor câteva instrumente de advocacy – scrierea unei scrisori de pledoarie, producerea unui poster, acordarea unui interviu în mass-media, elaborarea structurii pentru pagina Web a grupului de monitorizare etc. – toate bazate pe situațiile pe care le-au descoperit în calitate de monitori în localitățile lor.

Copiii reuniți în Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului au vârste cuprinse între 11 și 15 ani și reprezintă 12 regiuni ale țării: Bălți, Briceni, Călărași, Căușeni, Chișinău, Cimișlia, Drochia, Fălești, Orheni, Sângerei, Telenești și Ungheni. Ideea creării unui grup de copii care să monitorizeze în mod permanent drepturile copilului în Moldova a fost formulată în Primul Raport al Copiilor despre respectarea Convenției ONU privind Drepturile Copilului, intitulat „Viața în ochii copilului” și lansat la 12 august 2008.

„Până la următorul atelier anunțat pentru vacanța de toamnă, din noiembrie, membrii Grupului de Lucru s-au angajat să monitorizeze în comunitățile lor dreptul copiilor la educație. Acesta a fost unul dintre subiectele menționate cel mai des în tema de acasă pe care au prezentat-o în sesiunile de acum”, a afirmat Daniela Platon, coordonator pentru monitorizare și evaluare la CIDDC. Astfel, participanții au fost instruiți ce înseamnă indicatori adaptați pentru o monitorizare a copiilor și s-au implicat în formularea acestora pentru dreptul la educație.

Istoriile colectate până acum, precum și cele asupra cărora tinerii-experti lucrează în prezent vor intra în raportul pentru 2008 al Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova

<http://www.childrights.md>

Dreptul la educație este un drept al copilului pe care cei 26 de copii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova au decis să-l monitorizeze în următoarele două luni, până la reuniunea din noiembrie curent a grupului.

Între prima și a doua reuniune a Grupului copiii au reușit să monitorizeze 13 drepturi ale copilului.

Imagini: Sanda Cojocaru

„În Moldova, drepturile copilului sunt respectate sau încălcate în fiecare zi. Și aceasta trebuie să fie o preocupare continuă, și nu doar o dată la cinci ani, atunci când țara prezintă un raport către Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului. Iată de ce încercăm să oferim prin aceste activități un caracter permanent și conștient procesului de monitorizare a respectării Convenției”, afirmă Cezar Gavriiuc, Președinte al Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.

„COPIII CER AJUTORUL AUTORITĂȚILOR” LA EUTV

În emisiunea „MONITOR” din 30 august 2008, postul de televiziune EUTV a difuzat un subiect, intitulat „Copiii cer ajutorul autorităților” și consacrat temelor abordate de copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova, în atelierul lor desfășurat în ultimele zile ale verii.

În primele două zile de la difuzare, subiectul TV a fost vizionat de **7 547 de vizitatori** la adresa <http://wap.play.md/Media.aspx?mid=6af25ce1-6598-4e4a-acaf-f68f6cf89e4d> la care se adaugă alte **115 vizualizări**, la fel în două zile, la http://www.eutv.md/index.php?module=news&select_day=29&id_news=2454

„Stop violenței în familie, dar și în instituțiile de învățământ! Un grup de copii, cu vârste cuprinse între 11 și 16 ani, învață cum să discute cu autoritățile pentru a combate acest flagel. Copiii își propun acțiuni concrete pentru stoparea violenței, doar că proiectele lor ar putea sta mult timp pe hârtie”, așa își începe reportajul EUTV.

„Irina și Daniel s-au întâlnit pentru prima dată la Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, continuă reporterul Elena Țurcanu. Aici și-au povestit experiențele și cazurile de abuz întâlnite în comunitățile lor”. În material sunt citate istoriile documentate de Irina Gușan, din Drochia, și de Daniel Ilieș, din Căușeni.

Atelierul de lucru pentru copii i-a avut în calitate de facilitatori pe Iosif Moldovanu, Daniela Platon și Slava Luca (CIDDC), Aurelia și Igor Guzun (URMA ta).

MEDIA DESPRE GRUPUL DE LUCRU AL COPIILOR PENTRU MONITORIZAREA DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA

„Circa 80 de istorii despre nerespectarea drepturilor copilului au fost prezentate de Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului”, anunță Agenția Info-Prim Neo, într-o știre difuzată în limbile română, rusă și engleză, la 1 septembrie 2008.

Blogul cimișlienilor - <http://cimislia.wordpress.com/> - a găzduit o știre UNIMEDIA.MD despre atelierul Grupului de Lucru al Copiilor, iar FLUX STUDENTUL titrează, în ediția sa de marți, 2 septembrie 2008 (nr. 30): „Tinerii moldoveni, învățați să combată violența”.

Articolul din FLUX, semnat de George Iosip, poate fi citit în întregime la adresa <http://www.flux.md/editii/2008159/articole/4379/>

FLUX GPF

Tinerii moldoveni, învățați să combată violența

Un grup de tineri, cu vârste cuprinse între 11 și 16 ani, învață cum să sporească violența. 78 de istorii despre nerespectarea drepturilor copilului au fost prezentate de 26 de copii, care fac parte din grupul de lucru pentru monitorizarea „Convenției privind Drepturile Copilului”, în cadrul unui atelier organizat, la Chișinău, între 28 și 30 august 2008, anul curent.

Atelierul a fost organizat de către Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC).

În cadrul atelierului, copiii au discutat cu mai mulți experți despre cum să-și facă mai bine auzită vocea.

În informațiile colțocate să ajungă în atenția Guvernului, ministerelor și autorităților locale.

Copiii munți reprezintă 12 regiuni ale țării: Bălți, Brînceni, Călărași, Căușeni, Chișinău, Cimișlia, Drochia, Fălăști, Orhei, Sângerei, Telemești și Uthgeni.

Ideea creării unui grup de copii care să monitorizeze în mod permanent drepturile copilului în Moldova a fost formulată în primul raport al copiilor despre respectarea Convenției ONU privind Drepturile Copilului, intitulat „Stăp în ochii copilului”, lansat pe data de 12 august 2008 a anului curent.

„Până la următorul atelier anunțat pentru vacanța de toamnă, din noiembrie, membrii grupului de lucru s-au angajat să monitorizeze, în comunitățile din care vin, dreptul lor la educație”, a menționat coordonatorul pentru monitorizare și evaluare al CIDDC, Daniela Platon.

Inițiativa „Copii monitorizează respectarea propriilor drepturi” este realizată de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Mișcarea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și Fundația SOHO Moldova.

G. I. FLUX

FIECARE COPIL ESTE IMPORTANT!

Articol de **Ana TULGARA**

15 ani, Sărătenii Vechi, Telenești

Fiecare om se naște cu drepturi bine stabilite de buchea legii. Dacă aceste drepturi sunt respectate, copilul cunoaște o viață decentă. Este un adevăr pe care l-am discutat, recent, la Chișinău, împreună cu alți 25 de colegi de-ai mei din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului.

În Moldova, copiii în ziua de azi se bucură – sau nu se bucură – de condițiile pe care le creează familia lor. Nu există ceva mai minunat când îți sunt alături părinții care te încurajează și, împreună cu ei, ai o locuință și hrană în fiecare zi. Nimic altceva nu mai contează. De ce însă unii copii nu au toate acestea și astfel le sînt încălcate drepturile la familie, protecție, sănătate și așa mai departe?

Dacă avem aceste drepturi, dacă ele sînt incluse în legile țării, este necesar să le putem aplica în viața de toate zilele. Iar atunci când ne sunt încălcate, să ni le apărăm. Și acesta este un adevăr pe care l-am spus în cadrul Grupului pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova. În opinia mea, informarea insuficientă și neconștientizarea importanței copiilor în societate îi face să devină victime ale acestor încălcări și copiii săraci și orfani sînt cel mai des supuși acestor lipsuri.

Dacă oamenii maturi ar avea timpul și, poate, bunăvoința să privească atent în jur, ar observa pe drumuri, pe străzi copii care stau în frig și în ploaie, îmbrăcați în te miri ce, și cerșesc. Unii dintre ei sînt lăsați în voia sorții de părinții plecați la muncă în străinătate. Părinții s-au dus acolo din cauza sărăciei, iar copiii rămași aici își câștigă astfel existența, cu mâna întinsă. Credeți că acesta este un exemplu strălucit de respectare a drepturilor copilului de către statul nostru? Ba bine că nu. Deși statul își asumă unele responsabilități, atunci când îi duce pe unii dintre acești copii în școli internat ca să aibă grijă de ei, nu este de ajuns!

Copilăria, oricât de grea ar fi, tot copilărie trebuie să rămână. De ce cei mari spun că este bine să fii copil și se plîng că vor să se simtă adesea copii? Poate încearcă să trăiască o zi ca acești copii ai străzii. Sau dacă nu, măcar să le spună o vorbă bună copiilor ca să le bucure inima. De ce nu i-ar face, din funcțiile lor înalte, pe acești copii, să se simtă oameni? Sunt întrebări pe care le-am adresat adulților. Iată însă și câteva întrebări pentru copii.

Cunoști drepturile pe care le ai? Le știi și colegii sau prietenii tăi? De ce să nu le promovezi, împreună, în școală, în localitate? Mobilizează-te și participă la inițiativele pentru drepturile copilului. În aceste activități te pot ajuta organizațiile care au misiunea de a contribui la realizarea, instruirea și promovarea drepturilor copilului. Printre acestea se află Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, care a creat un Grup de Lucru al Copiilor și a desfășurat, cu participarea noastră, primele ateliere despre drepturile copilului.

Noi, cei 26 de copii, cu vârste de la 11 la 15 ani, sosiți din diferite colțuri ale țării ne-am angajat să urmărim cum sînt respectate sau încălcate drepturile copilului în localitatea și în regiunea noastră. Seminarul a fost organizat sub formă de discuții și activități interactive în care ne-am exprimat opiniile și am făcut planuri de viitor. Vom participa la ședințe comune cu administrația locală, vom realiza activități de voluntariat în beneficiul comunității, vom participa la mese rotunde – toate bazate pe drepturile copilului. Acțiunea Grupului pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova se va desfășura timp de doi ani și vom încerca, prin ceea ce spunem și ceea ce facem, să demonstrăm că fiecare copil este important.

Ana Tulgara este elevă în clasa a X-a la Liceul Teoretic „V. Anestiade” din Sărătenii Vechi, Telenești, și face parte din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului. Grupul a fost creat, în iulie 2008, de către Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, și urmează să elaboreze și să prezinte câteva rapoarte despre respectarea sau încălcarea drepturilor copilului în Moldova.

Imagine: Veaceslav Luca

CRISTINA CHIRILĂ A ACORDAT UN INTERVIU PUBLICAȚIEI „EXPRESUL DE UNGHENI”

Cristina Chirilă, care face parte din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova, a oferit un interviu săptămânalului „Expresul de Ungheni”. Cristina, în vârstă de 14 ani, este elevă la Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” din Ungheni și a discutat cu directorul ziarului, Lucia Bacalu.

– *Cu ce notă ai aprecia respectarea drepturilor copilului în Republica Moldova la ora actuală?*

👍👍 **Cristina Chirilă:** – Probabil, cu nota șapte.

- *Să înțeleg că, din punctul tău de vedere, nu totdeauna drepturile copilului sunt respectate. Ai putea să aduci și vreun argument în acest sens?*

– Da. Este un exemplu pe care l-am adus și în cadrul primului seminar organizat de Centrul de Informare și Documentare pentru Drepturile Copilului în Moldova, între 1 și 4 iulie, la Chișinău. Am spus că în multe școli nu se respectă dreptul copilului la recreare.

– *Adică?*

– Unii profesori rețin elevii în sălile de clasă și după sunetul la recreație. Eu consider că astfel se încalcă un drept al copilului.

– *Cum crezi, din ce motiv profesorii procedează așa?*

– Nu vreau să acuz profesorii. Uneori, de vină sunt și copiii. Aceștia pot veni cu întârziere la ore, sau fac gălăgie și, pentru a-i liniști, profesorul are nevoie de câteva minute. Ca să le recupereze, îi reține pe elevi după sunet. În plus, există foarte multă informație și profesorul, pur și simplu, nu reușește s-o dea în cele 45 de minute...

– *Astfel încălcând un drept esențial al copilului.*

– Da. Am avut și o temă pentru acasă: să monitorizăm respectarea drepturilor copilului aici, la noi.

– *Și la ce concluzie ai ajuns?*

- Multe dintre prevederile Convenției sunt încălcate. Deseori au loc cazuri de violență împotriva copiilor din partea adulților, inclusiv a părinților. Aceștia chiar ridică mâna la copiii lor. De asemenea, mai ales în sate, foarte mulți copii, practic, sunt exploatați, ei fiind puși la munci grele, pe o durată îndelungată. Am observat și un alt fenomen îngrijorător: violența între adolescenți. De câteva ori, am fost martorul unor situații în care unii dintre colegii mei, urmărind tendința de a se simți superiori și satisfăcuți, văzând pe cineva umilit, recurg la violență. E și mai trist că unii devin violenți, deoarece sunt încurajați de semenii lor.

– *Care ar fi motivele principale de încălcare a prevederilor Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova?*

– Lipsa de informare. Despre drepturile copilului trebuie informați nu doar copiii, ci și părinții lor. În prezent, mai ales la țară, foarte mulți părinți nu cunosc nimic despre această Convenție, ei continuă să se conducă după anumite reguli nescrise, făcute de strămoșii lor. Atunci când își bat copilul sau când îl pun la munci grele, lor nici prin cap nu le trece că încalcă anumite drepturi ale copilului. Dimpotrivă, ei cred că îi fac un bine și deseori se gândesc că acesta le va mulțumi când va crește mare. În ceea ce privește violența între adolescenți, cred că depresia este o cauză. Cel mai des cad în depresie adolescenții ai căror părinți sunt plecați peste hotare sau, în goană după bunuri materiale, oferă prea puțină căldură sufletească copiilor lor. Un adolescent demoralizat temporar de vreun eveniment ce îl tulbură poate avea un comportament violent. Crezând că toți îi sunt vinovați pentru faptul că se simte nenorocit, el încearcă să se

EXPRESUL
DE UNGHENI

Cristina Chirilă: Ar fi salutar dacă fiecare dintre noi ar încerca, cel puțin, să rămână fidel unei vorbe proverbiale: "Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face"

Un prim raport despre respectarea în R. Moldova a Convenției privind Drepturile Copilului a fost lansat la Chișinău pe 12 august. „Viata în acțiune copilului” este genericul acestuia, iar printre cei 20 de copii ce au participat la elaborarea lui se numără și doamna unghenească Cristina Chirilă și Elena Cămin. Cu una dintre ele, Cristina Chirilă, elevă în clasa a VIII-a la Liceul „Vasile Alecsandri”, am partajat o discuție la subiect, pe care o publicăm în numărul de următor.

Ca ce notă ai aprecia respectarea drepturilor copilului în Republica Moldova la ora actuală?

Probabil, cu nota șapte. Să înțeleg că, din punctul tău de vedere, nu întotdeauna drepturile copilului sunt respectate. Ai putea să aduci și vreun argument în acest sens?

Da. Este un exemplu pe care l-am adus și în cadrul primului seminar organizat de Centrul de Informare și Documentare pentru Drepturile Copilului în Moldova, între 1 și 4 iulie, la Chișinău. Am spus că în multe școli nu se respectă dreptul copilului la recreare.

Adică?

Unii profesori rețin elevii în sălile de clasă și după sunetul la recreație. Eu consider că astfel se încalcă un drept al copilului.

Cum crezi, din ce motiv profesorii procedează așa?

Nu vreau să acuz profesorii. Uneori, de vină sunt și copiii. Aceștia pot veni cu întârziere la ore, sau fac gălăgie și, pentru a-i liniști, profesorul are nevoie de câteva minute. Ca să le recupereze, îi reține pe elevi după sunet. În plus, există foarte multă informație și profesorul, pur și simplu, nu reușește s-o dea în cele 45 de minute...

Astfel încălcând un drept esențial al copilului.

Da. Am avut și o temă pentru acasă: să monitorizăm respectarea drepturilor copilului aici, la noi.

Și la ce concluzie ai ajuns?

Multe dintre prevederile Convenției sunt încălcate. Deseori au loc cazuri de violență împotriva copiilor din partea adulților, inclusiv a părinților. Aceștia chiar ridică mâna la copiii lor. De asemenea, mai ales în sate, foarte mulți copii, practic, sunt exploatați, ei fiind puși la munci grele, pe o durată îndelungată. Am observat și un alt fenomen îngrijorător: violența între adolescenți. De câteva ori, am fost martorul unor situații în care unii dintre colegii mei, urmărind tendința de a se simți superiori și satisfăcuți, văzând pe cineva umilit, recurg la violență. E și mai trist că unii devin violenți, deoarece sunt încurajați de semenii lor.

Care ar fi motivele principale de încălcare a prevederilor Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova?

Lipsa de informare. Despre drepturile copilului trebuie informați nu doar copiii, ci și părinții lor. În prezent, mai ales la țară, foarte mulți părinți nu cunosc nimic despre această Convenție, ei continuă să se conducă după anumite reguli nescrise, făcute de strămoșii lor. Atunci când își bat copilul sau când îl pun la munci grele, lor nici prin cap nu le trece că încalcă anumite drepturi ale copilului. Dimpotrivă, ei cred că îi fac un bine și deseori se gândesc că acesta le va mulțumi când va crește mare. În ceea ce privește violența între adolescenți, cred că depresia este o cauză. Cel mai des cad în depresie adolescenții ai căror părinți sunt plecați peste hotare sau, în goană după bunuri materiale, oferă prea puțină căldură sufletească copiilor lor. Un adolescent demoralizat temporar de vreun eveniment ce îl tulbură poate avea un comportament violent. Crezând că toți îi sunt vinovați pentru faptul că se simte nenorocit, el încearcă să se

Reportajul „Viata în acțiune copilului” a fost realizat de Centrul de Informare și Documentare pentru Drepturile Copilului în Moldova, cu sprijinul acordat de organizația suedeză „Săngui copii” și Alianța ONG-urilor active în domeniul protecției sociale a copilului și femeii.

Respectarea prevederilor Convenției în Moldova va fi monitorizată pe parcursul a 2 ani, iar rezultatele activității copiilor vor fi aduse pe agenda autorităților. În special a structurilor responsabile de protecția drepturilor copililor: educație, sănătate și asistență socială. Primul raport a fost prezentat Comitetului pentru Drepturile Omului de la Geneva, care urmează să-l examineze împreună cu Raportul Guvernului RM și Raportul societății civile și organizațiilor neguvernamentale despre respectarea Convenției pentru Drepturile Copilului.

răzbune, devine brutal, simțind, astfel, satisfacție. Ar fi salutar dacă fiecare dintre noi ar încerca, cel puțin, să rămână fidel unei vorbe proverbiale: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face”.

ELENA CONIUHOV: „CEA MAI GRAVĂ ȘI ACTUALĂ PROBLEMĂ A TINERILOR ESTE...”

Elena Coniuhov, o altă adolescentă din Ungheni – elevă la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” și membră a Grupului pentru Monitorizarea Convenției, a exprimat pe paginile ziarului „Expresul de Ungheni” opinia sa cu privire la provocările cu care se confruntă tinerii de azi.

„Cea mai gravă și actuală problemă a tinerilor este lipsa de comunicare cu părinții lor”, afirmă Elena, în vârstă de 14 ani, în suplimentul publicației „Expresul de Ungheni”, intitulat „Vocea tinerilor”. „Din cauza aceasta, ei cad în diferite capcane. Ca să-și demonstreze tăria de caracter și să le demonstreze altora că sunt puternici, ei se alătură diferitelor cercuri de „prieteni”, încep să fumeze, să-și piardă interesul față de școală. Pe parcurs, intervin multe probleme. De aceea, cred, părinții trebuie mereu să-și facă timp pentru a discuta cu copiii lor”. Alte opinii:

<http://expresul.wordpress.com/2008/04/03/vocea-tinerilor-2/>

În iulie 2008, cu ocazia primei reuniuni a Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, Elena Coniuhov, a mărturisit că participă pentru prima oară la un seminar la Chișinău și au impresionat-o cel mai mult „colegii din acest grup, care sunt foarte activi și au idei noi. Iar ceea ce îmi place cel mai mult este să facem proiectele mari și să implicăm cât mai mulți oameni. Proiectul la care particip se potrivește cu asta”.

SUBIECTUL DREPTURILOR COPILULUI PE PRIMA PAGINĂ A SĂPTĂMÂNALULUI JURIDIC „DREPTUL”

Ziarul „Dreptul”, fondat de Universitatea de Stat din Moldova și Uniunea Juriștilor din Moldova, aduce pe prima sa pagină, în ediția din 5 septembrie 2008 (Nr. 33/243), mesajul Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova: „În țară toate lucrurile trebuie să înceapă cu dreptul. Cu dreptul copilului”.

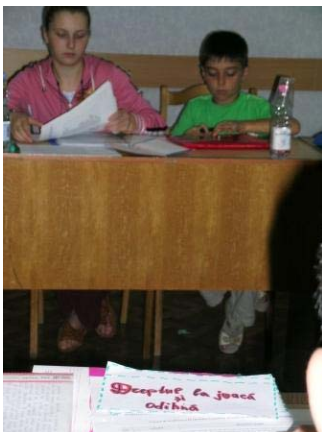
Același mesaj este consemnat și de săptămânalul pentru copii și adolescenți „Florile Dalbe”, în ediția din 11 septembrie 2008, într-un subiect cu genericul „Copiii monitorizează propriile drepturi”.

COPIII SUFERĂ, DACĂ LE SUNT ÎNCĂLCATE DREPTURILE

Articol de **Alina POROMBRICA**

13 ani, Taraclia, Căușeni

În această vară, am fost selectată să fiu membru al Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Convenției privind Drepturile Copilului în Republica Moldova. Astfel, împreună cu alți 25 de copii din Moldova, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) m-a invitat să particip la primul seminar de instruire în domeniul drepturilor copilului.

Alina Porombrica este elevă în clasa a VIII-a a Liceului Teoretic din Taraclia, Căușeni, și face parte din Grupul de Lucru al Copiilor de Monitorizare a Convenției privind Drepturile Copilului. Alina și-a notat primele impresii de la reuniunea Grupului de Monitorizare și le-a împărtășit cititorilor.

În imagine Alina este alături de Robert Cinciuc, 11 ani, elev la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Bălți.

Imagine: Sanda Cojocaru

Am fost fericită când am primit plicul cu invitația de la CIDDC și mi-a părut bine că a fost acceptată participarea mea la această inițiativă, în care sînt implicați copii din toate regiunile Moldovei. Inițiativa se numește „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi” și din ea fac parte copii cu vîrstă de la 11 la 15 ani.

În prima zi, mi s-a părut că o să-mi fie greu să comunic cu ceilalți copii – toți erau câte doi din aceeași comunitate. Apoi m-am împrietenit cu câțiva dintre ei și m-am simțit mai bine. Iar după o zi de lucru în care am avut activități în grup, m-am împrietenit cu toți și chiar mă simțeam ca acasă.

La prima etapă a seminarului de instruire, organizat la Chișinău, am descris împreună situația copiilor din Republica Moldova. Cu ajutorul unui expert în domeniu, Iosif Moldovanu, am discutat și despre schimbările care pot fi făcute pentru a îmbunătăți situația copiilor. Atunci mi-am dat seama că există mulți oameni în Moldova – copii și maturi – pentru care respectarea drepturilor copilului este mai importantă decât bunurile materiale, înțelegând că, atunci când sînt încălcate drepturile copilului, copiii suferă.

La Chișinău, în cadrul Grupului pentru Monitorizarea Convenției, am cunoscut mai mulți copii din Moldova și, împreună cu ei, am decis, la început, să-i informăm și pe alții despre drepturile copilului și apoi să colectăm informații din toată țara despre ceea ce se întîmplă – de bine și de rău – cu copiii în familie, la școală, în satele și orașele

lor. Sper ca fiecare dintre cei 26 de copii din Grup vor crea propriile rețele pentru a susține cauza copiilor.

În acest drum lung în care vom aduna și vom analiza informații suntem însoțiți de experții de la Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului – Daniela Platon, Veaceslav Luca și Cezar Gavriluc.

Doresc ca toți copiii din Republica Moldova să-și cunoască propriile drepturi și să știe cum să și le apere. Iar aceasta este o muncă pe care o vom face-o în comun cu părinții, profesorii și alți adulți care iau decizii în comunitate și în țară. „Cel care înlătură legile își răpește ajutorul cel dintâi”. (Syrus)

Report Reveals “Life Through Children’s Eyes”

Moldovan Children Compile Document About Their Rights

The Children’s Report was sent to the Geneva-based United Nations Committee on the Rights of the Child (UNCRC), which is to consider it jointly with the Government’s Report and with a complementary report compiled by NGOs. CRC is a body of independent experts that monitors implementation of the Convention on the Rights of the Child by states.

In presenting the report, Child Rights Information Centre (CRIC) President Cezar Gavriluc said that children’s voices are very important. “The children are the best experts, they know how the authorities’ actions or non-actions influence their lives, (since) they are directly targeted by the Government’s strategies and policies in terms of protecting children. They also have new, valuable and visionary ideas,” said the head of CRIC, which has a ten years experience of promoting and protecting the rights of children in Moldova.

Helped by CRIC, the 20 young reporters went to their communities and interviewed peers about the way their rights were observed, and those observations filled the report. “We all have noticed that many rights are violated in our country and the children claim their rights,” said Adriana Rosca (16) from Zgardesti village, Telenesti. Adriana said the most frequently violated rights are family-related. “Because of parents’ migration, many children remain home alone as grandparents, relatives, neighbors take care of them. This negatively influences children’s education. They care for the whole household and have to give up their education, rest, and thus other rights of theirs are violated,” Adriana says. “The psychic or physical violence met in very many families negatively influences the formation of a child. The phenomenon is also seen in education institutions, among youths from communities,” said Adriana, who is the Mayor of Youth Local Council in Zgardesti.

The children noticed a trend towards more leisure opportunities. “However, because of phenomena such as migration, poverty and unemployment, many children have to work on farms,” said Andrei Postu (17) from Biesti, Orhei.

The right to education is largely observed, the children noted. There are schools and kindergartens practically in all localities. “Yet, there are many children not attending school, but working hard,” said Ala Rotaru (15), from Hartopol Mare, Criuleni

The Children’s Report “LIFE THROUGH CHILDREN’S EYES” was produced by the Child Rights Information Centre with the support of the Save the Children Sweden and the Alliance of Active NGOs in Social Protection of the Child and the Family in Moldova. One of the most important recommendations of the Children’s Report was the need to steadily monitor the observance of children’s rights. The team, organized by the Child Rights Information Centre in Moldova in July 2008, will monitor the implementation of the Convention on the Rights of the Child.

For more information on Children’s Report on the Respect of the Convention on the Rights of the Child in the Republic of Moldova, go to: http://www.childrights.md/en/publications/ochi_en_mic.pdf

„Viața în ochii copilului”

Copiii din Moldova au lansat primul lor raport despre respectarea drepturilor copilului

„VIAȚA ÎN OCHII COPILULUI” este genericul primului Raport al Copiilor despre respectarea Convenției ONU privind Drepturile Copilului în Republica Moldova, prezentat la Chișinău. Lansat la 12 august 2008, raportul a fost elaborat de un grup de 20 de copii cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani, din 14 raioane ale țării.

Raportul Copiilor a fost expediat Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului de la Geneva, pentru a fi examinat împreună cu Raportul Guvernului și Raportul complementar al organizațiilor non-guvernamentale despre respectarea Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului în Republica Moldova.

Cu ocazia lansării raportului, Președintele Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC), Cezar Gavriluc, a declarat că vocea copiilor este foarte importantă. „Copiii sunt cei mai buni experți în domeniu, ei știu cum se răsfrâng acțiunile sau non-acțiunile autorităților asupra vieții lor și sunt vizați direct de strategiile și politicile Guvernului în domeniul protecției copilului. De asemenea, ei au idei noi, valoroase, cu viziune spre viitor”, a spus Cezar Gavriluc în numele organizației sale care are o experiență de zece ani în promovarea inițiativelor de exprimare a opiniei copiilor.

Ajutați de CIDDC, cei 20 de copii care au lucrat asupra raportului au mers în comunitățile lor și au chestionat copiii de diferite vârste despre modul în care le sunt respectate sau încălcate drepturile.

„Am observat cu toții că la noi în țară multe drepturi sunt încălcate și copiii cer respectarea propriilor drepturi”, a afirmat unul dintre co-autorii raportului, Adriana Roșca, de 16 ani, din satul Zgârdești, Telenești. Adriana susține că în Moldova unul dintre cele mai des încălcate drepturi ale copilului este cel la mediu familial. „Din cauza migrației părinților, mulți copiii rămân singuri acasă sau în grija bunicilor, rudelor, vecinilor, fapt care se răsfrânge negativ asupra educației lor. Întreaga gospodărie rămâne în grija lor și ei sunt nevoiți să renunțe la educație, la odihnă, astfel fiindu-le lezate și alte drepturi”, a relatat Adriana în cadrul evenimentului de prezentare a raportului. „Violența psihică sau fizică care există în multe familii influențează negativ formarea copilului. Acest fenomen este întâlnit în instituțiile de învățământ, în rândul tinerilor și în comunitate, susține tânărul care este primarul Consiliului Local al Tinerilor din Zgârdești.

Totodată, copiii au observat că în ultimul timp au apărut mai multe oportunități de timp liber și odihnă. „Astfel, încet, situația devine mai bună. Totuși, din cauza unor fenomene precum migrația, sărăcia și șomajul, mulți copii sunt nevoiți să se integreze în munci agricole”, menționează Andrei Postu, în vârstă de 17 ani, din satul Biești, Orhei, care face parte dintr-un grup local de formatori în prevenirea HIV/SIDA.

În Moldova, dreptul la educație este în mare parte respectat. Practic în toate localitățile sunt școli și grădinițe. „Totodată, țara se confruntă cu un număr mare de copii neșcolarizați, care sunt puși la munci grele”, a menționat Ala Rotaru, în vârstă de 15 ani, din satul Hârtopul Mare, Criuleni.

Raportul „Viața în ochii copilului” a fost realizat în 2008 de CIDDC, cu sprijinul acordat de organizația suedeză „Salvați copiii” („Rädda Barnen”) și Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei în Moldova. Una dintre principalele recomandări ale Raportului Copiilor a fost nevoia de monitorizare permanentă de către copii a propriilor drepturi. În iulie 2008, în Moldova a fost creat Primul Grup de lucru al copiilor pentru monitorizarea Convenției ONU privind Drepturile Copilului, care va aduce subiectul drepturilor copilului pe agenda autorităților, în special a structurilor responsabile de protecția copiilor, educație, sănătate și asistență socială.

Subiectul integral:

[http://www.un.md/key_doc_pub/un_magazines/2008/New_O NU_3\(36\)_10-09-08_FINAL_TOTAL.pdf](http://www.un.md/key_doc_pub/un_magazines/2008/New_O NU_3(36)_10-09-08_FINAL_TOTAL.pdf) (paginile 22 și 23)

Lecturi

VIATA ÎN OCHII COPILULUI. RAPORTUL COPILOR despre respectarea Convenției privind Drepturile Copilului în Moldova

RAPORTUL COPILOR din Moldova face cunoscută opinia copiilor despre propria lor situație și prezintă observațiile lor despre drepturile care le sunt respectate sau încălcate – de la non-discriminare pînă la dreptul la timp liber și odihnă.

Raportul a fost elaborat de o echipă de copii cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani, provenind din 14 raioane ale țării. Este o inițiativă realizată, în 2008, de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova, cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii” (Rädda Barnen) și Alianța ONG-urilor Active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei.

Raportul a fost prezentat Comitetului pentru Drepturile Copilului de la Geneva, pentru a fi examinat împreună cu Raportul Guvernului Moldovei și Raportul complementar al organizațiilor neguvernamentale despre respectarea Convenției privind Drepturile Copilului.

[http://www.un.md/key_doc_pub/un_magazines/2008/New_ONU_3\(36\)_10-09-08_FINAL_TOTAL.pdf](http://www.un.md/key_doc_pub/un_magazines/2008/New_ONU_3(36)_10-09-08_FINAL_TOTAL.pdf), paginile 20, 21

RAPORTUL COPILOR privind respectarea drepturilor copiilor în România

RAPORTUL COPILOR privind respectarea drepturilor copiilor în România a fost elaborat de Consiliul Copiilor SPUNE!

Inițiativa Consiliul Copiilor SPUNE! este o activitate derulată în cadrul proiectului Phare 2003 - Campanie de Educație privind Drepturile Copilului, implementat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului. Consiliul Copiilor din România a fost lansat la 1 iunie 2006 printr-o dezbatere organizată în cadrul Parlamentului României.

În perioada 7-9 februarie 2007, la Școala de Iarnă SPUNE!, 64 de membri ai Consiliului Copiilor au finalizat prima formă a acestui Raport, în cadrul unor sesiuni de lucru în plen și pe grupe. S-a pornit de la contribuțiile elaborate de autorii subtematici în perioada scursă de la Prima Conferința Națională SPUNE! (30 iulie-5 august 2006), pe baza chestionarului SPUNE!, a experiențelor personale și a discuțiilor de pe forumul: www.drepturilecopiilor.wor.ro/spune.

O altă sursă de informații la elaborarea raportului au constituit-o acțiunile SPUNE!, desfășurate în

întreaga țară în perioada octombrie 2006–mai 2007.

Realizat: 3 septembrie 2007

http://www.copii.ro/Files/raport_rom_20071082141921.pdf

UN GHID MIC PENTRU O CARIERĂ MARE

UN GHID MIC pentru O CARIERĂ MARE este un ghid de consiliere vocațională, elaborat pentru a servi elevilor care doresc să afle mai multe lucruri despre ei înșiși, despre posibile direcții de urmat în viitor. Ghidul promovează ideea că profesia reprezintă doar o parte din cariera unei persoane.

Ghidul are câteva caracteristici esențiale: poate fi autoaplicat de către elevi sau poate fi aplicat de către profesorii diriginți și psihopedagogi la clasă; poate fi adaptat și îmbunătățit de către profesorii care îl folosesc, în funcție de profilul clasei de elevi sau de propria formare. Rapidă și eficientă, această metodă de orientare privind cariera se conturează pe parcursul unor exerciții, exemple și a unui test de specialitate. Toate acestea îi vor ajuta pe cei interesați să-și creeze un plan de acțiune personalizat.

Produs: 3 septembrie 2008

http://www.copii.ro/Files/Un%20ghid%20mic%20pentru%20o%20cariera%20mare%20_2008923312361.pdf

Adrese

<http://www.clopotel.ro/> – Știri, consultația psihologului, jocuri on-line
<http://www.lumea-copiilor.ro/> – Jocuri și informații
www.magicland.ro/ – Jocuri, povești și curiozități despre animale, astronomie, natură
<http://kidsbook.narod.ru/> – Cărți pentru copii, în limba rusă
<http://www.klepa.ru/> – Bancuri, desene animate, victorină, povestioare scrise de copii, jocuri, în limba rusă
<http://www.doctorann.org/> – Informații despre un mod de viață sănătos, în limba engleză
<http://www.mindtools.com/> – Comunicare, liderism, creativitate, luare de decizii și alte abilități pentru dezvoltare personală și carieră, în limba engleză
<http://www.youth.md/> – Portal pentru tineri, în limba română
<http://www.caleidoscop.org.ro/> – Portal informațional pentru organizații non-guvernamentale. Activități și jocuri. Anunțuri de participări la seminarii, traininguri, schimburi de tineret, vizite de studiu etc. - în limba română
<http://www.eurodesk.org/> – Portal informațional pentru copiii și tinerii din Europa. Activități care se desfășoară la nivel european cu participarea copiilor și tinerilor. Pot fi găsite de asemenea activități și animații.

„DREPTUL COPILULUI LA PROTECȚIE”

Ești curios să afli cât de bine îți cunoști propriile tale drepturi la protecție? Șansa ta să afli este în exercițiul de la pagina:

http://www.europayouth.eu/quiz/index_ro.htm. În plus, s-ar putea să și înveți ceva! Există două seturi diferite de întrebări – unul pentru grupa de vârstă 10-14 ani, și un altul pentru 15-18 ani. Încearcă-l întâi pe cel pentru 10-14 ani, înainte să treci la cel mai greu. Poate că vei afla ceva nou!

Pe aceeași pagină Web, tinerii din țările Uniunii Europene sunt invitați să participe la Concursul tineretului european de creare a unui poster, organizat de Comisia Europeană – Direcția Generală pentru Justiție, Libertate și Securitate.

DL. JACQUES BARROT, VICEPREȘEDINTELE COMISIEI EUROPENE RESPONSABIL CU JUSTIȚIA, LIBERTATEA ȘI SECURITATEA, PREZINTĂ CONCURSUL „DREPTUL COPILOR LA PROTECȚIE”

Garantarea și promovarea drepturilor copiilor, în special a dreptului la protecție, de care beneficiază toți copiii și adolescenții cetățeni sau rezidenți ai Uniunii Europene, sunt obiective comune ale Uniunii Europene și statelor sale membre.

Posibilitatea de a spune: „AM DREPTUL LA PROTECȚIE” și a fi apoi auzit este nu numai o provocare zilnică pentru un tânăr, ci și o afirmație a unei valori fundamentale a Europei, înscrisă în articolul 24 al Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

De aceea, până la data de 31 octombrie 2008, în cadrul ediției 2008 a concursului organizat de Direcția Generală Justiție, Libertate și Securitate a Comisiei Europene, intitulat „Dreptul copiilor la protecție», ofer tinerilor șansa de a lucra în echipe pentru a explora tema propriei lor protecții în cadrul Uniunii Europene, astfel încât să își cunoască mai bine acest drept și să fie mai bine înarmați pentru a-l invoca, în caz de necesitate.

Jacques Barrot,
Vicepreședintele
Comisiei Europene
responsabil cu
Justiția, Libertatea
și Securitatea

Regulament: http://www.europayouth.eu/regulation/index_ro.htm

Jocuri

ȘAPTE MOTIVE BUNE PENTRU CONSTRUIREA UNEI EUROPE CU ȘI PENTRU COPII

Consiliul Europei a editat, recent, cartea „Șapte motive bune pentru construirea unei Europe cu și pentru copii”. Ediția prezintă câteva mesaje importante despre drepturile copilului și, în plus, invită copiii să construiască forme din cele câteva figuri incluse în carte, ca într-un joc de puzzle. Poate fi un joc informativ atât de fascinant. Cartea poate fi descărcată de la adresa: www.coe.int/t/transversalprojects/children/other%20langauges/Booklet_Romanian.pdf

Copiii nu sunt mini-persoane cu mini-drepturi

Copiii au drepturi. Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului recunoaște copiii ca deținători a numeroase drepturi esențiale. În Europa, protecția drepturilor fundamentale ale copilului este consolidată mai ales ca urmare a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Cartei Sociale Europene. Pentru a da numai câteva exemple, cităm dreptul la viață, dreptul de a nu fi supus la pedepse sau tratamente inumane sau degradante, protecția față de munca forțată sau sclavie, respectul vieții private și de familie, dreptul la protecție împotriva pericolelor, dreptul la educație.

Copiii sunt vulnerabili. Ei au nevoie de mai multă protecție, nu de mai puțină

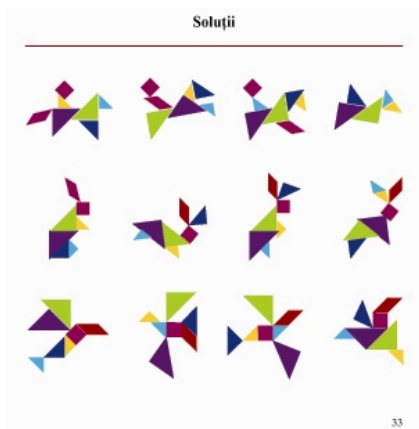
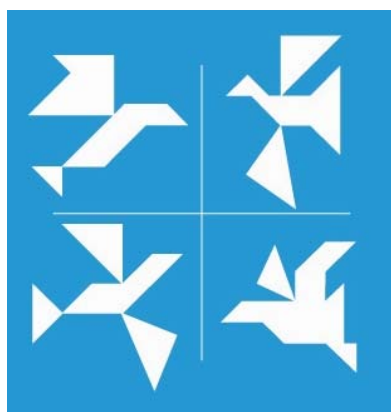
Copiii sunt victime a numeroase forme de violență, ei sunt exploatați ca sclavi, soldați, muncitori. Copiii sunt neglijați, maltratați, mutilați, omorâți. Această violență se manifestă pe stradă, la școală, la spital, pe Internet, în centrele de detenție, în media, acasă și în alte locuri în care copiii se presupune că sunt în siguranță. Copiii sunt vulnerabili. Pentru a-și satisface cele mai multe din dorințe, ei depind de adulți. Ei nu se pot apăra ei înșiși și cer adulților un sfat. De aceea trebuie luate măsuri speciale pentru a compensa vulnerabilitatea copiilor.

Nimic nu poate justifica violența împotriva copiilor

În multe țări europene societatea tolerează și chiar aprobă anumite forme curențe de violență asupra copiilor, mai ales cele din familie. Totuși, nici o tradiție, religie, credință, situație economică sau metodă „pedagogică” nu poate, niciodată, justifica lovirea, mutilarea, violarea, umilirea unui copil sau a oricărei alte forme care aduce atingere demnității lui. Continentul european trebuie să devină un spațiu în care să nu mai existe practici de natura pedepselor corporale.

Construiște împreună cu noi!

Desenele programului „Construirea unei Europe cu și pentru copii” sunt inspirate dintr-un *tangram*. *Tangramul* este un joc chinezesc de gândire similar cu un puzzle. Scopul este de a realiza forme din 7 piese standard: 5 triunghiuri din care 2 mai mari, unul mediu și 2 mai mici, un pătrat și un paralelogram. La prima privire realizarea formelor pare simplă, dar după mai multe încercări s-ar putea să vă schimbați părerea! Dacă n-ați mai jucat acest joc înainte, încercați să reproduceți ilustrațiile din această cărticică utilizând piesele decupate din pagina următoare. Dacă nu reușiți, rugați un copil să vă ajute sau uitați-vă la cele câteva rezolvări propuse în continuare.

Tangram

of

